



PROJECTE

INSTITUTS A TEMPS COMPLET

1. Introducció i antecedents

És important pensar la jornada escolar anant més enllà del que s'ha entès tradicionalment com a temps escolar i dissenyar noves solucions des d'una visió integral de l'educació i del benestar dels nois i les noies, en què centre, família i entorn s'acompanyen en la tasca educativa.

El curs 2016-2017 s'inicia als Instituts de **màxima**¹ complexitat de Barcelona el Projecte d'Instituts a Temps Complet.

Després de l'avaluació del funcionament del programa i de la seva bona valoració, es planteja donar-li continuïtat, adequant i reajustant els aspectes que així ho requereixin.

A Barcelona hi ha un total de 21 centres d'educació secundària obligatòria de màxima complexitat, que atenen una població d'alumnes provinents de famílies amb una realitat socioeconòmica desafavorida. D'aquests, 14 centres fan jornada compactada i 7 instituts no disposen de servei de menjador propi.

La proposta per a aquest proper curs continua sent que els centres que no tenen menjador propi utilitzin aquest servei d'una escola de primària propera i adscrita. Aquesta organització ha de permetre i garantir l'oferta de menjador pels alumnes i al mateix temps, ha de mantenir la vinculació dels alumnes amb l'escola de primària i els lligams entre els dos centres.

Les dades d'aquest curs 2016-2017 visualitzen que és en els barris amb realitats socioeconòmiques més desafavorides on hi ha més instituts que fan jornada compactada. Cal destacar però, que tots els instituts que fan aquesta jornada tenen un projecte d'atenció a les tardes amb activitats extraescolars programades. No obstant, la participació dels alumnes en aquestes activitats és sovint molt menor a la desitjada. Enguany, del total de centres que han participat, 4 tenien jornada partida i 9 tenien jornada compactada. D'aquests últims, un 77% han obert 4 tardes.

El Consorci d'educació de Barcelona continua treballant en el Pla **per a garantir l'educabilitat en entorns empobrits** desenvolupant deu mesures complementàries i sistèmiques per tal de millorar la qualitat de vida i les oportunitats d'aquests infants. Dins d'aquest marc hi ha dues accions complementàries que es volen aconseguir amb la proposta d'aquest projecte:

1. Garantir que l'alumnat més vulnerable té les necessitats bàsiques cobertes.
2. Avançar cap a un model d'*Escola a temps complet* on tots els alumnes tinguin l'opció d'accedir a activitats complementàries més enllà de les estrictament lectives.

L'accés a les activitats de tarda, és d'especial importància en els primers cursos de secundària, ja que els alumnes s'han d'adaptar a uns nous horaris i a una nova organització del seu temps lliure i encara tenen poca autonomia per organitzar-se a l'hora de dinar i garantir una alimentació equilibrada. Per aquest motiu el servei s'adreça

¹ Índex de complexitat del Departament d'Ensenyament elaborat amb dades referides a l'alumnat que cursa ensenyaments obligatoris en funció dels indicadors de context següents: baix nivell d'instrucció dels pares/ tutors; ocupació de llocs de treball de baixa qualificació professional dels pares/tutors; nombre significatiu de pares/tutors d'alumnes perceptors de la renda mínima d'inserció; percentatge elevat de pares/tutors en situació d'atur; alt percentatge d'alumnes amb necessitats educatives específiques; percentatge alt d'alumnes nouvinguts

prioritàriament a l'alumnat del primer cicle de l'ESO. Pensem que incloure'ls en una oferta de menjador vinculada a activitats de tarda pot millorar en gran manera la seva adhesió a l'institut i pot reduir situacions de risc d'exclusió i d'abandonament prematur.

Per tal de poder adequar l'organització i l'oferta d'aquest projecte disposem d'indicadors en relació al programa del curs 2016-2017, que ens ajuden a millora aquesta proposta.

2. Objectiu general

- Assegurar l'oferta del servei de menjador a tot l'alumnat de l'educació secundària obligatòria i facilitar el seu accés a activitats extraescolars complementàries de tarda que millorin el seu èxit educatiu.

3. Objectius específics

- Disminuir l'absentisme a la tarda en els instituts d'alta i màxima complexitat que facin jornada partida.
- Garantir que a tots els instituts de màxima complexitat disposin d'oferta de menjador.
- Establir mecanismes que afavoreixin la participació dels alumnes en les activitats extraescolars de tarda ja sigui dins del centre o en espais del seu entorn amb activitats vinculades amb el projecte de centre.
- Reforçar el vincle entre centre i alumnat.
- Garantir la possibilitat d'accés a aquests menjadors pels alumnes d'educació secundària obligatòria dels instituts de màxima complexitat.
- Impulsar la participació amb les activitats que ofereix l'entorn i que siguin adients al projecte de centre.
- Impulsar la vinculació de les famílies amb el centre.
- En cas que el institut no disposi de servei de menjador propi, emmarcar el temps de menjador en un context escolar proper que permeti afavorir la relació i vinculació entre l'escola de primària més propera i el centre.

4. Destinataris

- Alumnes de 1r a 4t d'ESO dels Instituts de màxima complexitat que participin a les activitats de tarda i que compleixin els següents requisits:
 - Alumnes que per situacions socioeconòmica, familiar i/o pedagògica, es consideri que la seva participació afavorirà el seu èxit educatiu.
 - En tots els casos els alumnes s'hauran de comprometre a participar de les activitats que ofereix el centre com a mínim dues tardes.

Nombre Instituts participants:	21 Instituts
Total menús diaris	754 Menús/diaris*
Bossa per necessitats	100 menús /diaris

- EL nombre de places de menjador són diàries i no correspondrà al nombre d'alumnes beneficiaris. Preveiem que hi haurà alumnes que no utilitzaran el servei de menjador tots els dies de la setmana i aquest fet farà que el nombre d'alumnes beneficiaris sigui més alt.

5. Organització i obligacions

Organització general i activitats de tarda:

- Els instituts presentaran un document detallant l'aplicació del projecte al seu centre, especificant l'organització de les activitats de tarda i el seu lligam amb el projecte de centre. Amb el suport del Consorci d'Educació de Barcelona, concretaran els indicadors que recolliran i avaluaran.
- Els instituts hauran de garantir l'obertura del centre almenys 4 tardes a la setmana fins a les 18:30' hores. En aquest horari hi haurà oferta d'activitats extraescolars i/o oferta d'ús de l'espai de la biblioteca.
- Els instituts hauran de designar un referent de les activitats de tarda.
- Els instituts gestionaran l'oferta de places, vetllant per a que arribi la informació a totes les famílies dels alumnes de l'ESO, prioritzant els alumnes que es vinculin a les activitats que realitzen a la tarda, tant en el cas de que l'Institut faci tots els dies jornada compactada, com en el cas que tingui alguna tarda lectiva.

Menjador

- Com ja s'ha fet durant el curs 2016-2017, els instituts que no disposin de menjador propi hauran d'acordar amb una de les escoles properes adscrites, la possibilitat d'utilització del seu menjador i fer el seguiment de l'assistència i del funcionament. En aquests casos hauran de redactar els compromisos i normativa de funcionament de l'activitat de menjador conjuntament amb l'escola per garantir la bona organització i funcionament del servei.
- Les famílies dels alumnes participants en el projecte hauran de signar un document d'autorització per tal que el Consorci d'Educació de Barcelona pugui consultar, si s'escau, les seves dades fiscals i poder fer una valoració posterior del projecte.
- Els instituts participants, hauran d'obrir l'oferta del servei de menjador a tots els alumnes d'educació secundària del centre.
- El preu del menjador, 6 €/dia, inclou el dinar i 2:30' hores de monitoratge amb una ràtio de 30/1.
- Les hores de monitoratge que contempla el servei atorgat podran servir per enllaçar l'activitat de migdia amb les activitats de tarda, així com per garantir l'acompanyament, si s'escau, de l'alumnat que ho necessiti al centre de primària.

Seguiment

- Es constituirà una comissió de seguiment que es reunirà trimestralment per fer el seguiment de la participació, l'assistència al menjador i a les activitats de la tarda i el desenvolupament del projecte.

Aquesta comissió estarà formada per:

- Un representant de l'equip directiu de l'Institut.
- El referent del centre de les activitats de tarda.
- El coordinador/a territorial del Consorci d'Educació de Barcelona

En els instituts amb menjador propi:

- Un referent del menjador.

En els Instituts amb el servei de menjador a una escola de primària adscrita.

- Un representant de l'equip directiu de l'escola o persona en qui delegui.

6. Distribució de places i criteris de prioritització

Nombre de centres	Nombre grups	Total menús diaris	Total menús setmanals
21	176	754	3.770

Criteris ordenats de prioritització:

1. Els alumnes de 1r i 2n d'ESO, que s'han d'adaptar als nous horaris de l'institut i aprendre a organitzar el seu temps, ja que la majoria encara no són prou autònoms.
2. Alumnes valorats per la comissió social del centre, amb el compromís d'assistència a activitats de tarda. L'institut vetllarà per a que aquesta comissió es reunixi el mes de setembre i pugui acabar de determinar els alumnes (de 1r a 4t d'ESO) beneficiaris del servei.
3. Alumnes que estan realitzant activitats de tarda, previ vistiplau del coordinador pedagògic del centre.
4. Es prioritzarà la possibilitat d'accés al servei de menjador els dies de la setmana que els alumnes estiguin apuntats a activitats de tarda.

En el cas de disponibilitat de places, els alumnes beneficiaris del servei que ho demanin es podran quedar a dinar tots els dies de la setmana seguint la prioritat que la comissió social del centre determini.

Menús per repartir entre els instituts que justifiquin més necessitats

Menús diaris	Dies lectius	menús anuals	preu menú dia
100	175	17.500	6,00€

El Consorci d'Educació de Barcelona es reservarà una borsa de 100 menús diaris que es destinaran a cobrir necessitats específiques i concretes que plantegin els instituts un cop tinguin repartides les seves beques diàries per grup classe.

Documentació requerida per sol·licitar menús de la borsa.

- Informe de la valoració de la comissió social sobre la situació social i educativa de l'alumne. Concreció del pla de treball de l'alumne i la seva vinculació a les activitats de tarda.

Criteris:

- Valoració de l'informe presentat, situació socioeconòmica i coherència pedagògica.

Per tal de repartir aquesta borsa, es constituirà una comissió formada per:

- Director de l'Àrea del Servei d'Educació i Territori o persona en qui delegui.
- Director de l'Àrea d'Orientació i Educació Inclusiva o persona en qui delegui.

7. Avaluació del projecte

Els indicadors a avaluar seran els següents:

- Disminució de l'absentisme a les tardes, en el cas dels Instituts que no facin jornada compactada.
- Consolidació i/o augment en l'oferta de les activitats de tarda als instituts, vinculació d'aquestes al projecte educatiu de centre.
- Augment de propostes d'activitats de tarda sense cost per l'alumnat.
- Augment de la participació dels alumnes en les activitats de tarda.
- Augment de la vinculació entre l'escola de primària i l'institut en el cas que el servei de menjador es realitzi al centre de primària (projectes o activitats conjuntes, utilització d'espais de l'altre centre, etc..)
- Augment de la preinscripció a l'institut des de la primària on es presti el servei de menjador.
- Percentatge d'alumnes que participen en el projecte que haguessin estat susceptibles de rebre ajuts de menjador i percentatge d'alumnes amb necessitats socioeducatives.
- Augment de la vinculació dels alumnes i les famílies al centre.
- Augment de la vinculació en la participació de les activitats que ofereix l'entorn.

8. Pressupost curs 2017-2018

Dies lectius: 175

Preu menú: 6,00€*

Nombre de centres	Nombre grups	Total menús diaris	Total menús setmanals	Cost anual
21	176	754	3.770	791.700,00 €

Borsa de 100 menús per repartir entre els instituts que justifiquin més necessitats

Menús diaris	Dies lectius	menús anuals	preu menú dia	cost anual
100	175	17.500	6,00€	105.000,00€

*Veure punt 5, Menjador.